

Sygn. akt VI Gz 235/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Barbara Frankowska**

Sędziowie: **SO Beata Hass - Kloc**

SO Anna Walus - Rzęsa (spr.)

Protokolant: asyst. sędz. Grzegorz Kurasz

po rozpoznaniu w dniu 22 grudnia 2014 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku **Skarbu Państwa – (...) w K.**

o ogłoszenie upadłości **Przedsiębiorstwa (...)**

(...) Sp. z o.o. w K.

na skutek zażalenia dłużnika Przedsiębiorstwa (...)

(...) Sp. z o.o. na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu

V Wydziału Gospodarczego Sekcja Upadłościowa z dnia 9 czerwca 2014 r., sygn. akt V GU 3/14,

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 czerwca 2014 r. Sąd Rejonowy

w T. V Wydział Gospodarczy Sekcja Upadłościowa, sygn. akt

V GU 3/14, ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika Przedsiębiorstwa (...) Sp. o.o. w K.

(pkt. I); uznał postępowanie upadłościowe w/w za główne postępowanie upadłościowe w rozumieniu art 3 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE)

nr (...) z dnia 29 maja 2000r. w sprawie postępowania upadłościowego (pkt. II); wezwał wierzycieli upadłego do zgłaszania swoich wierzytelności sędziemu-komisarzowi w terminie trzech miesięcy od dnia obwieszczenia o ogłoszeniu upadłości (pkt. III); wezwał osoby, którym przysługują prawa oraz prawa i roszczenia osobiste ciężące na nieruchomości upadłego, jeżeli nie zostały ujawnione przez wpis w księdze wieczystej, do ich zgłaszania sędziemu-komisarzowi w terminie trzech miesięcy od dnia obwieszczenia o ogłoszeniu upadłości pod rygorem utraty prawa powoływania się na nie w postępowaniu upadłościowym IV); oraz wyznaczył sędziego-komisarza w osobie SSR (...) (pkt. V) i syndyka masy upadłości w osobie Z. D. (pkt. VI).

Przedstawiając motywy swego rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy powołał się na przepis art. 10 i 11 ust. 1 i 2 pr. upadł i napr. oraz stwierdził, że z przedstawionych przez wnioskodawcę dokumentów wynika, iż dłużnik posiada wymagalne zobowiązania wobec co najmniej kilku wierzycieli (Skarb Państwa - Urzędy Skarbowe w R. i K., Gmina S. i ZUS w M.) na kwotę co najmniej 262.000 zł, a nadto jeden z komorników Sądowych prowadzi postępowanie egzekucyjne na

rzecz kolejnego, nieustalonego wierzyciela. Dodał, że najstarsze z ustalonych zobowiązań stały się wymagalne jeszcze w latach 2006 i 2008, kwotowo dominują zaś zobowiązania z lat 2011 - 2013. Istnienie dalszych zobowiązań potwierdził też w odpowiedzi na wniosek sam dłużnik przyznając przy tym, że w Spółce wszczęto procesy restrukturyzacyjne, które spotkały się z akceptacją wierzycieli na skutek czego nie składają oni wniosków o ogłoszenie jej upadłości. Dłużnik wskazał przy tym na swe zwolnienie lekarskie i wykonywanie pracy na rzecz Spółki przez główną księgową na zlecenie tylko w niektórych dniach co powoduje utrudnienia w przygotowaniu dokumentacji o jaką został wezwany przez Sąd. Sąd Rejonowy zwrócił nadto uwagę na fakt, że pomimo uwzględnienia wniosku o przedłużenie określonego początkowo terminu dłużnik nie wskazał żadnych informacji o stanie majątku, zobowiązaniach, zabezpieczeniach na majątku Spółki oraz o posiadanych środkach finansowych. W ocenie Sądu wpływ dwóch miesięcy pomiędzy datą doręczenia wezwania a datą orzekania w sprawie gwarantuje możliwość przedstawienia choćby ogólnych danych gdyby tylko po stronie dłużnika istniała w tym zakresie wola współpracy.

Odnosząc się do sytuacji majątkowej dłużnika Sąd podał, że majątek Spółki stanowią nieruchomości w B. oraz M. wskazane przez wnioskodawcę, istnieniu których dłużnik nie zaprzeczył. Dłużnik posiada także należności w kwocie ok. 400.000 zł od dwóch podmiotów oraz od „wielu innych”, które są w toku egzekucji. Nadto Sąd wyjaśnił, że dalszego majątku Spółki nie ustalił z uwagi na brak wniosków dowodowych w tym zakresie oraz brak merytorycznej odpowiedzi samego dłużnika.

W konkluzji powyższego Sąd I instancji uznał, że nie ma wątpliwości co do faktu niewypłacalności dłużnika z punktu widzenia przepisu art. 11 ust. 1 prawa upadłościowego.

Przywołując treść 12 pr. upad. i napr. Sąd wskazał, że nie rozważał możliwości oddalenia wniosku w oparciu o powyższy przepis, gdyż opóźnienie w wykonywaniu zobowiązań wynosi w przypadku znacznej części wykazanych wierzycieli więcej niż trzy miesiące.

Zdaniem Sądu brak było również podstaw do oddalenia wniosku na podstawie art. 13 ust. 1 pr. upadł. i napr. bowiem Spółka posiada majątek w postaci dwóch nieruchomości, co do których brak wiedzy by były obciążone rzeczowo w sposób uniemożliwiający zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego oraz należności w kwocie co najmniej 400.000 zł. Również przytoczona przez dłużnika argumentacja o prowadzonym z powodzeniem postępowaniu restrukturyzacyjnym wskazuje na możliwość zaspokojenia z majątku czy też z bieżącej działalności gospodarczej albo należności co najmniej kosztów postępowania upadłościowego.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd uznał także, że w toku postępowania nie zostało uprawdopodobnione, aby w drodze układu wierzyciele mogli zostać zaspokojeni w wyższym stopniu niż w przypadku likwidacji majątku dłużnika (art. 14 ust. 1 pr. upadł. i napr.). Zarówno dłużnik jak i wnioskodawca nie przytoczyli żadnej argumentacji w tym zakresie, jak również do wniosków takich nie prowadzą ustalenia poczynione w oparciu o zgromadzone dokumenty (brak wiedzy o wynikach prowadzonej działalności gospodarczej).

Odnosząc się do zarzutów dłużnika wskazującego na brak legitymacji Naczelnika Urzędu Skarbowego do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości Sąd I instancji powołał się na treść przepisu art. 20 ust. 1 pr. upadł. i napr. oraz wskazał, że dłużnik zapłacił na rzecz wnioskodawcy kwotę ponad 73.000 zł. Przy czym wpłatę tę zaliczono na poczet zobowiązań z tytułu podatku VAT za styczeń 2007 r i lipiec 2013r.

Pismem z dnia 30 czerwca 2014 r. dłużnik złożył zażalenie na powyższe postanowienie zaskarżając go w całości i domagając się jego uchylenia.

Zaskarżonemu orzeczeniu dłużnik zarzucił:

- naruszenie art. 13 ust. 1 pr. upadł. i napr. poprzez nie oddalenie wniosku o ogłoszenie upadłości w sytuacji, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego;

- naruszenia art. 20 ust. 1 pr. upadł. i napr. poprzez przyjęcie, że pełniący obowiązki Naczelnika (...) w K. posiadał legitymację do wystąpienia z wnioskiem o ogłoszenie upadłości.

Skarżący w uzasadnieniu zażalenia stwierdził, że z rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego jak również z jego uzasadnieniem nie można się zgodzić, bowiem wydane zostało przy błędnie ustalonym stanie faktycznym sprawy oraz z naruszeniem mających zastosowanie w sprawie przepisów prawa.

Zdaniem dłużnika błąd polega na niezasadnym przyjęciu, że istnieje możliwość zaspokojenia z majątku czy też z bieżącej działalności gospodarczej albo należności co najmniej kosztów postępowania upadłościowego. Prawidłowa analiza zgromadzonej w sprawie dokumentacji winna zaś w sposób oczywisty prowadzić do odmiennych ustaleń. Przyznał, że spółka posiada majątek w postaci nieruchomości (zabudowanej (...)w B.). Zarzucił jednak, że nieruchomość ta obciążona jest hipotekami w wysokości wyższej od jej rynkowej wartości. Ponadto nieruchomość jest obciążona prawem użytkowania na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w R., która użytkuje obiekt w całości w chwili obecnej. Dodał, że Przedsiębiorstwo (...)Sp. z o.o. nie posiada środków finansowych na rachunkach bankowych ani w formie gotówkowej w kasie.

Sąd Rejonowy nie uwzględnił również podnoszonego przez PHU (...)

Sp. z o.o. w niniejszym postępowaniu zarzutu nieprawidłowej reprezentacji wierzyciela wniosku o ogłoszenie upadłości. Wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika złożony został przez osobę pełniącą obowiązki Naczelnika (...) w K.. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu odnosząc się do powyższego zarzutu wskazał jedynie na treść przepisu art. 20 ust. 1 pr. upadł. i napr. Wnioskodawca jest zaś reprezentowany w przedmiotowej sprawie przez osobę pełniącą obowiązki Naczelnika Urzędu Skarbowego w sytuacji braku wakatu na tym stanowisku.

Na poparcie swojego stanowiska dłużnik powołał się na orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego (wyrok z dnia 16 kwietnia 2013 r., (...) (...)) oraz stwierdził, że powierzenie obowiązków w powyższym przypadku skutkuje w istocie obejściem przepisu art. 143 Ordynacji podatkowej i określonych postanowień regulaminowych. W konsekwencji narusza ono również art. 7 Konstytucji RP, zobowiązujący organy władzy publicznej do działania na podstawie przepisów prawa. Dodał, że regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego w K. nie przewiduje stanowiska p.o. Naczelnika US. W sytuacji braku upoważnienia osoby pełniącej obowiązki Naczelnika (...) złożony w sprawie wniosek o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika jest dotknięty brakiem skutkującym jego nieważnością.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużnika nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu braku umocowania B. N. jako pełniącej obowiązki (p.o.) Naczelnika (...) w K. do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. Sam fakt posiadania wobec wnioskodawcy zobowiązań przez dłużnika w sprawie nie budzi wątpliwości.

Odnosząc się do powyższego zarzutu należy częściowo zgodzić się z twierdzeniami dłużnika, że Sąd Rejonowy pominął kwestię reprezentacji wnioskodawcy. Sąd I instancji powołał się bowiem jedynie na przepis art. 20 ust. 1 pr. upadł. i napr. oraz wskazał na zaległości upadłego wobec Urzędu Skarbowego. Na etapie postępowania pierwszoinstancyjnego wnioskodawca nie wykazał w żaden sposób umocowania w/w osoby do występowania w imieniu Skarbu Państwa – Urzędu Skarbowego w K.. Uczynił to dopiero na wezwanie Sądu Okręgowego na etapie postępowania zażaleniowego przedkładając pismo Ministerstwa Finansów z dnia 2 czerwca 2011 r. ((...)), mocą którego B. N. wyznaczono do pełnienia obowiązków Naczelnika (...)w K..

Należy wskazać, że na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urządach i izbach skarbowych (Dz.U. z 2004r., nr 121, poz. 1267, z późn. zm.) Ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych podlegają m.in. naczelnicy urzędów skarbowych, jako organy administracji rządowej niezespolonej.

Do czasu powołania wyłonionego w drodze konkursu naczelnika urzędu skarbowego, minister właściwy do spraw finansów publicznych wyznacza osobę pełniącą obowiązki naczelnika urzędu skarbowego (art. 5 ust. 5c w/w ustawy).

Dodać należy, że prawo zastępcy (p.o.) do podpisywania aktów administracyjnych (decyzji, postanowień, pism) za naczelnika wynika z samej istoty zastępstwa. Nawet gdyby zdarzyło się tak, że pewna grupa spraw została wyłączona od rozpoznawania przez określonego personalnie zastępcę Naczelnika (...) to podpisanie przez tę osobę rozstrzygnięcia izby w takiej sprawie świadczyłoby jedynie o przekroczeniu kompetencji przez pracownika, a nie o naruszeniu właściwości organu, którym w dalszym ciągu pozostałaby Urząd Skarbowy.

Poza tym przewidziane w art. 5 ust. 5c w/w ustawy upoważnienie ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wyznaczenia osoby pełniącej obowiązki naczelnika urzędu skarbowego do czasu powołania naczelnika wyłonionego w drodze konkursu nie zawiera żadnych ograniczeń dotyczących kompetencji takiej osoby. (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego

(do 2003.12.31) w W. z dnia 6 listopada 1998 r., (...) SA (...), LEX nr 37630, POP (...); wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 26 listopada 2009 r., (...) 951/08, LEX nr 560628).

Wbrew zarzutowi zażalenia w Urzędzie Skarbowym w K. pozostaje nieobsadzony wakat Naczelnika, a jego obowiązki pełni B. N.. Powyższe Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o ogólnie odstępny Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Skarbowego w K. (<http://uskolbuszowa.is.rzeszow.pl/33-organizacja/1670-kierownictwo.html>).

Zważywszy na powyższe należało uznać, że wnioskodawca wykazał umocowanie w/w osoby do występowania w imieniu Urzędu Skarbowego, co czyni zarzut zażalenia w tym przedmiocie chybionym.

Przechodząc do oceny kolejnego zarzutu należy wskazać, że Sąd I instancji przedstawiając motywy swego rozstrzygnięcia w przedmiocie ogłoszenia upadłości podał, że dłużnik stał się niewypłacalny (art. 10 i 11 ust. 1 i 2 pr. upadł. i napr.) i nie zachodzą przesłanki określone w art. 12 pr. upadł. i napr. Nadto uznał, że brak jest podstaw do ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu (art. 14 ust. 1 pr. upadł. i napr.). Powyższej argumentacji skarżący w zażaleniu nie kwestionował.

Sąd Rejonowy rozpoznając wniosek wierzyciela o ogłoszenie upadłości stanął na stanowisku, że nie zachodzą przesłanki z art. 13 ust. 1 pr. upadł. i napr. obligujące Sąd do oddalenia tego wniosku z powodu braku wystarczającego majątku dłużnika na zaspokojenie kosztów postępowania. W ocenie Sądu dłużnik posiada majątek w postaci dwóch nieruchomości co do których brak jest wiedzy aby były obciążone rzeczowo w sposób uniemożliwiający zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego, a także należności w kwocie

ok. 400.000 zł. Poza tym Sąd powołał się na przywołaną przez dłużnika okoliczność prowadzenia z powodzeniem procesu restrukturyzacyjnego spółki wskazującego na możliwość zaspokojenia przedmiotowych kosztów z bieżącej działalności gospodarczej. Skarżący z powyższym stanowiskiem się nie zgodził się wywodząc, że nieruchomość w B. jest obciążona hipotekami w wysokości przewyższającej jej wartość rynkową. Nadto obciążona jest prawem użytkownika na rzecz (...) Sp. z o.o. w R.. Dłużnik nie posiada również środków finansowych na rachunkach bankowych oraz w formie gotówkowej.

W kontekście powyższego zarzutu należy wskazać, że celem postępowania upadłościowego jest zaspokojenie, choćby niepełne, wierzycieli upadłego dłużnika. Jeżeli zatem nie jest możliwe osiągnięcie tego celu, czego dobitnym świadectwem jest brak środków na pokrycie kosztów postępowania, w ogóle nie powinno się go wszczynać, a będące już w toku powinno się umorzyć

(art. 13 ust. 1, art. 361 pkt 1 pr. upadł. i napr.).

Przepis art. 13 ust. 1 pr. upadł. i napr. nie uzasadnia jednak oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości tylko dlatego, że w majątku dłużnika nie ma środków pieniężnych lub papierów wartościowych albo rzeczy ruchomych dających się łatwo spieniężyć na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego (postanowienie SN z 13.3.1998 r., I CKN 540/97, OSNC 1998, Nr 12, poz. 204). Powyższy przepis ma bowiem na względzie cały majątek dłużnika, a nie tylko, jak np. art. 361 pkt 2 pr. upadł. i napr. „fundusze płynne”.

Przede wszystkim należy podkreślić, że dłużnik uchyla się od przedstawienia dokumentacji spółki umożliwiającej dokonanie rzetelnej i pełnej analizy jej sytuacji majątkowej. Mimo przedłużenia dłużnikowi terminu do dnia 15 maja 2014 r. (k. 56) nie wykonał on wezwania dot. przedłożenia dokumentów wyszczególnionych w piśmie z dnia 24 marca 2014 r. (k. 38). Z analizy dokumentów zalegających w aktach niniejszej sprawy wynika, że nie podjął on również działań w celu odtworzenia dokumentacji księgowej spółki, którą jak twierdzi skradziono.

Skarżący przy tym w zażaleniu podnosi, że nieruchomości w B. jest obciążona hipoteką, jednak swych twierdzeń nie wykazuje żadnym stosownym dowodem, np. odpisem księgi wieczystej. Jednocześnie twierdził, że spółka nie posiada środków pieniężnych. W ocenie Sądu powyższe twierdzenia przeczą argumentacji podniesionej przez samego dłużnika w jego piśmie z dnia

24 kwietnia 2014 r., w którym to powoływał się na proces restrukturyzacji spółki i dokonywania systematycznych spłat na rzecz wnioskodawcy. Wskazywał również na posiadanie wierzytelności na kwotę ponad 400.000 zł.

W świetle powyższych argumentów Sąd Okręgowy rozpoznając niniejsze zażalenie podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, że majątek dłużnika wystarczy na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego. W ocenie Sądu powyższe stanowisko zasługuje w pełni na aprobatę zważywszy na fakt, że spółka posiada nie tylko opisane wyżej nieruchomości ale również wierzytelności, które w toku postępowania upadłościowego winny zostać wyegzekwowane.

Wysokość tych wierzytelności, nawet przy założeniu, że tylko część z nich uda się wyegzekwować w toku postępowania upadłościowego, uzasadnia wniosek, że uzyskane w ten sposób środki nie tylko pozwolą pokryć koszty postępowania, ale również zaspokoić częściowo wierzycieli upadłego. Poza tym dłużnik powołuje się na proces restrukturyzacji, a co za tym idzie można wnioskować, że pewne ograniczone środki syndyk będzie mógł pozyskać kontynuując działalności spółki.

Na uwagę zasługuje nadto treść kopii dokumentów załączonych do pisma J. K. z dnia 19 września 2014 r., z których można wysnuć wniosek, że dłużnik podjął próby wyprowadzenia majątku ze spółki. W toku postępowania upadłościowego syndyk będzie miał możliwość zweryfikowania tych okoliczności i ewentualnie skorzystania z instrumentów prawnych przewidzianych Prawem upadłościowym i naprawczym w celu np. uznania określonych czynności za bezskuteczne wobec masy upadłości.

Reasumując należy wskazać, że ogłoszenie upadłości dłużnika stworzy wierzycielom realną szansę uczestniczenia w podziale całości masy upadłości według zasad Prawa upadłościowego, chroniąc ich zarazem przed wyczerpaniem tego majątku na zaspokojenie niektórych tylko wierzycieli, dobranych bądź przypadkowo, bądź dowolnie przez dłużnika. Nadto złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości pozwala na pełną weryfikację rzeczywistego stanu majątku dłużnika, ma on bowiem obowiązek na żądanie sądu złożyć aktualny bilans, rachunek wyników i spis wierzycieli.

W konsekwencji powyższego zażalenie dłużnika jako bezzasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c., o czym Sąd Okręgowy orzekł w sentencji postanowienia.